

m. tavasz
is hálára
jutalom-
ól tartok,
rovatban.
sik kíván-
k, ha egy-
az a sors-
elebb állók
sodat más-
tvné. Egy
n, aki több
t, nyárára
znált levél-
Neved fel-
eskáid alá.
vagy. Ird
elyben kis
n. fölhábo-
em ír leve-
irányában
ban szól. —
riát, noha
meg, köz-
rejtvényed-
Az elsőben
o) s meg-
szed tán.
A bekül-
om a fel-
e. A máso-
kezett, ért-
e a kettőt
tike. Öröm-
lik a »Kis
m. — Több

0 kr., *Biehn*
Dr. *Schmiedl*
yi *Maresa* 1
sz *Marianna*
gít 30 kr.,
ine 50 kr.,
50 kr., *Mar-*
Danilovic
r., *Filinger*
kr., *Basch*
Nyáry Ida
és *Malvine*
tvérei 2 frt.
rzsike, *Ma-*
30 kr., *Ne-*
en, a m. heti

kozókon!
F. b.

henaum-épület.
osten.

SAS A CSAPÓ-VASBAN. (Lásd a 366. lapon.)

LI. köt. 23. szám.

Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1896. december 6-án.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

A VÉN BARÁT PÁPASZEME.

— Mese képekkel. —

OL volt, hol nem volt, volt egyszer valahol és valamikor egy igen igen szegény ember és annak egy legény-fia, Miska. Akár hogy iparkodtak, mégis csak szegények maradtak mint a templom egere; pedig a Miska gyerekekre még az ellensége sem foghatta rá, hogy lusta vagy ügyetlen. De hát nem volt szerencsájök semmiben és ezért az öreg így szólt egy napon a fiához:

— Miska fiam, a lelkem is fáj, ha elgondolom, hogy te itt mellettem folytonosan ilyen nyomoruságban tengődjél. Menj hát egy kicsit világgá, szerencsét próbálni; engemet majd csak eltartanak a jó emberek.

Szabódott eleinte Miska, hogy biz' ő nem hagyja el szegény öreg apját; de az öreg végre is rábeszélte.

— Nekem is jobb lesz, mondá. Mert ha szerencséd akad valahol, tudom, nem feledkezel meg rólam.

— De nem ám! Csak az is olyan bizonyos volna, hogy szerencsém akad. No de aki semmit sem próbál, az nem is boldogulhat. Hát már csak elmegyek, nem is térek vissza, amig valami jó szerencsém nem akad.

Nyakába akasztotta a tarisznyát, kezébe fogta a furkós botját és utnak indult. Mikor kiért a faluból, eltünődött egy kicsit, hogy merre felé fordítsa a szekere rudját; sokáig azonban nem törte a fejét.

— Akár jobbra, akár balra, mind egy. Ha belém akar botlani a szerencse, akárhol is rám talál.

Ment tehát egyenesen az orra után. Mikor ráesteledett, lepihent egy fa alá és

nagyott aludt reggelig. Más-nap megint csak ment-mendegélt, harmad-nap is, negyed-nap is és azután még sokáig.

Már hetedhét országon is tul járt, mikor egy sziklás nagy erdőségbe ért. Fáradt is volt, melege is volt, hát elhatározta, hogy már nem megy odább, hanem megpihen, mert nem sokára már ugyis beesteledik. Amint szétnézett, egy szikla oldalában jó-kora barlangot pillantott meg.

— Ez éppen jó lesz nekem éjszakára. Meg nem ázom, ha esősre fordul az idő.

Bement a barlangba, de csak az elején maradt, mert hátrább nagyon sötét volt. Szedett az erdőben száraz galyat, fa-levelet, tüzet rakott a barlang szájánál és elő vette tarisznyájából az elemőziát: kenyeret megszalonnát. Szép csöndeskén pirítgatta a szalonnát és elgondolkozott, hogy a jó szerencse után bizony sokat köll gyalogolni. Mert eddig még ugyan a nyomát sem látta és azt sem tudja, merre felé keresse.

Amint így a tűzbe nézelődött és a szalonnát a kenyérre csöpögtette, közben harapott is egyet-egyét: hát egyszerre csak majd hogy a tűzbe nem ejtette a kenyeret szalonnástul együtt. Mert a barlang mélyéből sajátságos hangok hallatszottak: fájdalmas nyögés, tompa sohajtozás, majd meg láncz-csörgés is.

Miska rendesen nem igen ijedt meg a maga árnyékától; de most az egyszer nem esoda, ha megborzongott egy kicsit, sőt, mi tagadás benne, hirtelen fölugrott és úgy kifutott a barlangból, mint ha puskából lötték volna ki. De nem futott messzire.

— Ejnye Miska, nem szégyenled? piron-gatta maga magát. A kalapod is tarisznyád is ott maradt.

No már a k...
nélkül csak ne...
bizonyos. Lass...
tehát a barlang...
kább föléledt a

— Ugyan mi...
nyöszörgést meg...
No, gyönyörű...
inkább arra kel...
valaki bajban v...
bajban van, azo...
elfutni előle.

Már ekkor ism...
a tarisznyájába...
a tűzről egy m...
ágot fogott fáky...
jában pedig jó f...
indult a barlang

— Hahó! Van

Nem kapott v...
nyögést és lánc...
lang hátsó falál...
talált, mely hoss...
lyája fényénél m...
Jó ideig ment, ...
mit. Végre azon...
egész kis barlan...
Miska, kitől-mit...
és láncz-csörgés.

— Nini bizon...
látszik, ez itt tö...
De annyi igaz, j...
a rab innen meg

Csakugyan: a...
ült a földön, a...
czal a sziklához...
a 356. lapon.) K...
a szája kendővel...
nem csak mozd...
tudott. Hogy m...

No már a kalapja meg a tarisznyája nélkül csak nem vándorolhat odább, az bizonyos. Lassan-lassan vissza ballagott tehát a barlang felé és e közben mindinkább föléledt a bátorsága is.

— Ugyan mitől ijedtem meg? Sohajtást, nyöszörgést meg láncz-csörgést hallottam. No, gyönyörű vitéz vagy, Miska! Hiszen inkább arra kellett volna gondolnod, hogy valaki bajban van ott. Már pedig ha valaki bajban van, azon segíteni illik, nem pedig elfutni előle.

Már ekkor ismét ott volt a tűznél, betette a tarisznyájába a kenyeret és szalonnát, a tűzről egy nagy, lobogó lánggal égő ágat fogott fáklyának a bal kezébe, a jobb-jában pedig jó furkos botjával bátran megindult a barlang hátsó része felé.

— Hahó! Van itt valaki? kiáltá hangosan.

Nem kapott választ, de újra hallotta a nyögést és láncz-csörgést s amint a barlang hátsó falához ért, tágas kapu-formát talált, mely hosszú folyosóba vezetett. Fáklyája fényénél megindult a föld-alatti uton. Jó ideig ment, de nem látott senkit, semmit. Végre azonban kiszélesedett a folyosó egész kis barlanggá és ott aztán meglátta Miska, kitől-mitől eredt az a nyöszörgés és láncz-csörgés.

— Nini bizony! kiálta meglepetve. Ugy látszik, ez itt tömlöcz. Pedig kapuja síncs! De annyi igaz, jól gondoskodtak róla, hogy a rab innen meg ne szökhessék.

Csakugyan: a falnál egy öreges ember ült a földön, a nyakánál fogva erős láncz-czal a sziklához bilincselve. (Lásd a képet a 356. lapon.) Keze-lába össze volt kötözve, a szája kendővel erősen bekötve, úgy hogy nem csak mozdulni, hanem beszélni sem tudott. Hogy megpillantotta Miskát, ijed-

ten integetett a fejével, hogy távozzék! Morgott is valamit, de nem lehetett megérteni.

— Mindjárt, bátyám, mindjárt! szólt Miska. Legelőször is leoldom a szádról ezt a kendőt, hogy megérthessük egymást és megtudhassam, kicsoda, micsoda vagy, hogy kerültél ebbe a nem egészen kellemetes állapotba?

Ezalatt már le is oldotta a kendőt s a rab felkiáltott:

— Szerencsétlen ifju! Mit keresel itt, ahol a vakondok sem jár? Fuss szaporán! Mert ha itt érnek, megölnék, vagy pedig olyan keserves sorsra jutsz, mint én magam. Fuss! Fuss!

— No, no, nem olyan sietős az. Ha már ideig jutottam, szeretném tudni, mi az, amit látok. A beszédedből azt gyanítom, hogy nem lehetsz rossz ember, ha inkább engem féltesz, hogysem arra kérnél, hogy szabadítsalak ki. Ugy-e bizony, nem vagy holmi gyilkos haramia?

— Dehogy vagyok! Dehogy vagyok! Jámbor, hűséges szolgája vagyok a gazdának, a száz esztendő remetének, aki rejtett barlang mélyében nagy titkok megfejtésén töprenkedik és tud sokat, amit kivüle halandó nem fog tudni soha.

— No, nem sok hasznát veszi, ha barlang mélyében él a nagy tudományával.

— Ő tudja, miért teszi. Nekem az a kötelességem, hogy hűségesen szolgáljam. Egyszer minden héten viszek neki kenyeret és tejet meg egy kis gyümölcsöt s rajtam kívül senki sem tudja, hol van a titkos ajtó s milyen büvös szóra nyílik fel. Ámde minap — már hét hete! — valami gonosz csapat valamiképen egy kis nyomra jutott és engemet elfogott. Azt akarják,

vezessem őket gazdámhoz, akit majd rákényszerítenek, hogy nekik mindenféle kincses helyeket áruljon el és dúsgazdagokká legyenek érdemetlenül.

— És te nem akarod őket oda vezetni?

— Inkább meghalok. Öreg gazdám megtiltotta, hát engedelmeskedem. S a gonoszok ide lánczoltak, éjjel-nappal folyvást kinoznak, vallatnak és csak néha távoznak, hogy eleséget hozzanak. Nem mehetek messze, mert ime, a fegyvereiket is itt hagyták. Minden perczen megjöhetnek, azért hát fuss, jó fiu!

— De most már csak azért sem! Legelőször is megpróbálok, nem segíthetnék-e rajtad?

A kezét-lábát hamar feloldozta, de az erős vas láncz bezzeg nem engedett.

— Mind hiába! sohajtott a szegény rab. Menekülj jó fiu, ne keveredjél miattam bajba!

— Dehogy megyek! Ha már bele fogtam, nem hagyom abba. Csak türelem! Már látom is a módját.

— Hogyan? Ki bírhatna ezzel az erős lánczsal?

— Az ügyesség. Itt a nyakadon a bilincs pántja kulcssal van össze zárva. No, az a zár nem lesz valami boszorkányos mesterséggel csinált munka, hanem egy-

szerü zár. Ilyet pedig én pajkos gyermek koromban sokat kinyitottam bicskával, görbe szöggel; jól értem a módját.

Elő vette a bicskáját, melyben erős pipaszurkáló is volt. És addig-addig mesterkedett, míg nem a bilincs zárja egyszerre csak nagyot csettent és a nehéz láncz lehullott a rab nyakáról.

— No lám! szólt Miska örvendezve. Most már szabad vagy.

Felugrott a megkínzott ember, nyakába borult Miskának és könyes szemmel hálálkodott. Aztán kinyújtóztatta meggémberedett tagjait és így szólt:

— De most már igazán menekülünk innen, mert keserves csapás volna, ha azok a gonoszok itt érnének és újra lánczra vernének, most már mind a kettőnket. Csak addig ne jöjjenek, amíg a sürrübe nem jutunk.

— Hadd jöjjenek!

Látom, itt hagyták a fegyvereiket. Most hát fegyverkezünk föl és ne féljünk semmitől!

Csöppet sem volt fölösleges a Miska gondoskodása. Mert amint a barlang nyílásához értek, már közeledett a gonosz kompánia. Közeledett, de aztán eszeveszett rémülettel el is inalt, mikor Miskákék lövésekkel és hatalmas kiáltozással fogadták.

... A SZIKLÁHOZ BILINCSELVE.

(Lásd a 355. lapon.)

A menekülők majd hogy egymást agyon nem gázolták a vad futásukban.

— Jaj jaj! Boszorkányság! Jaj, bizonyosan előjött a vén barát! Jaj, végünk van!

Miska és társa jó darabon még üldözték is a menekülőket, de végre abba hagyták.

No, ezek sem térnek ide többé vissza! szolt a remete szolgája örvendezve. Most már szabadon járhatok-kelhetek. És ezt neked köszönhetem, derék jó fiu.

— No bizony! Nem nagy dolog, amit tettem és örülök, ha jót tettem. De most

... MAJD HOGY EGYMÁST AGYON NEM GÁZOLTÁK.

már siess öreg az öregedhez, mert bizony régóta vár.

— Megyek is. Te pedig várj egy kicsit a barlangnál. Elmondom a gazdának, mit tettél és ő talán jutalmat küld.

— Nem várok én semmi jutalmat.

— Tudom, tudom, nem is adhat az én gazdám aranyat-ezüstöt, mert magának sincs. De talán valamivel segíthet az utadban. Jó szíveddel fogja tenni, hát csak várj egy kicsit.

— Jól van no, megtehetem. Ugy is itt töltöttem az éjszakát a barlangban.

Elváltak és Miska ott folytatta, ahol elhagyta: a szalonna piritásánál. Javában falatozott, mikor megjelent a vén remete szolgája.

— Nagyon szépen köszönt az öreg gazdám és hálából ezt küldi neked. Fogadd szívesen.

Nagyot nézett Miska, mert a jutalom nem volt egyéb, mint egy pár ócska pápaszem. Nevetve vette át.

— Szívesen fogadom. Már hogy ne fogadnám szívesen? Igen szépen köszönöm is. De hát mit csináljak vele? Jó az én szemem, nem szorul segítségre.

— No, csak tedd el! Hát ha mégis nem tudnál valamit jól elolvasni . . .

— Hiszen olvasni sem tudok!

— Akkor annál inkább. Tudja az én öreg gazdám, mit csinál. Isten áldjon!

Másodszor is elköszöntek egymástól, és Miska még ezután sokáig eltöprenkedett, hogy ugyan minek küldte a vén remete neki azt a pápaszemet?

(Folytatása következik.)

BETŰ-REJTVÉNY.

TTTTTTTT
TTTTTTTTTTTT
TTTTTTTTTTTT
TTTTTTTTTT

Dő AB y
 AK

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Robinson Crusoe élete és kalandjai.“

Átdolgozta *Donászy Ferencz*. Hat színes képpel, szép vászon-kötésben.

CSIKÓ BÚJA.

A CZIRKUSZNAK hátuljában,
Deszkaszál-istállójában,
Őszi napnak reggelén,
Épp tavaly születtem én.

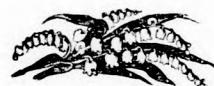
Még piczike csina voltam,
Midőn már sokat tanultam.
Mint kis kutya szolgáltam,
Két lábamra fölálltam.

Ha mesterem, a pojácza,
A kendőt eldugta játszva:
Csak egyszer pillantá rám,
S én mindjárt kikaparám.

Az volt legszebb tudományom,
X-be vetni első lábom.
S egy pontban megfordulék
Mint a taliga-kerék.

De jaj nekem! Kiváltottak!
A pusztára szállítottak!
S ott ma-holnap, meglehet:
Hámba fognak engemet.

Mit ér ott a tudományom,
Lábom akár hogyan hányom?
Csak napszámot végezek —
Művész többé nem leszek!

DELIKE KUDARCZA.

— Apróka tündér-mese. —
(Hat képpel.)

IGEN előregedett már a vén Mese király, de még az ő jószágos felesége is. Nem is csoda, mikor már olyan réges-régen uralkodtak a háttartalan Meseországban.

— Biz' én már szívesen pihengetnék, szolt egy napon Mese király. Milyen jó volna, ha már egyszer úgy kedvemre pipálgathatnék és nem volna semmire sem gondom.

— Mért is ne tennéd meg, kedves öregem? mondá az öreg királyné. Magam is bele fáradtam már a sok pompába és parádéba. Megérdemeltük a nyugalmat, de meg is szerezhetjük magunknak. Itt van a mi fiunk, Delike. Adjuk át neki az uralkodást.

Az öreg király elgondolkozott egy kicsit és csóváltatta a fejét.

— Nem tudom... hm!... De hát persze, nincs más módja. Csak hogy még az is kérdés: vajon Delike mer-e vállalkozni a nehéz föladatra?

Előhívták Delikét s az öreg király komolyan és ünnepiesen eléje adta a kérdést. Delike szinte kicsinylőleg mosolygott.

— Hogy merek-e rá vállalkozni? Csak egyszer ott üljek a trónuson, majd meglátja a világ, milyen király leszek! Van-e egész Mese-országban nálamnál szebb és delibb legény?

Igaz, ami igaz. Delike olyan remek legény volt, hogy öreg szülei mindig is gyönyörködve nézték.

— Jól van! Ha bizol magadban, hát meg is tesszük amit kiterveztünk. Hanem még egy kis

bökkenő van a dologban. A fényes tróntermünkben két trónus áll: egyik a királynak, másik a királynénak. Egyszerre kell ott a helyöket elfoglalniok. Legelőször is tehát méltó királynét köll hoznod a házhoz.

— Ha csak az a baj, akkor semmi baj! felelt Delike elbizakodottan. Azt hozom ide királyné-feleségemül, akit akarok. Már tudom is, hogy kit.

— Nos, kit?

— A szomszéd tündér-királyné leányát. Csoda szép Ibolykát.

— Az bizony jó volna, méltó mihozzánk, szolt az öreg királyné.

— Az ám, mondá Mese király. Csak sikerüljön! Mert olyasmit hallottam, hogy igen kényes, válogatós jószág ez a kis tündér király-kisasszony.

— De ha engem meglát, iziben meghódol és örvideni fog a szerencséjének, hogy őt választottam. Hát nem vagyok én Delike, akinek nincs párja?

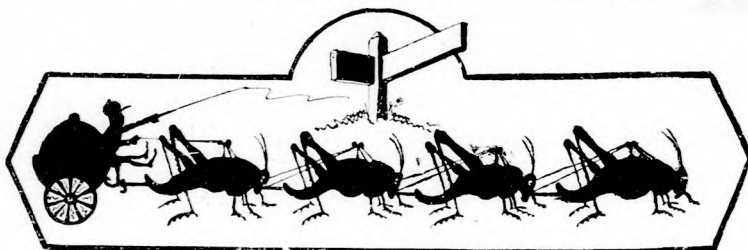
— Az már igaz.

— No hát! Nem is kérdem, hanem megizenem előre, hogy jövök, legyen készen az indulásra.

Rögtön készülődött, az izenetet pedig előre küldte, még pedig nem holmi üres levélben, hanem nagyszerű menyasszonyi

ajándékkal: annyi gyémánttal, gyönggyel és másféle drágakövel, hogy egy négyes tücsökfogat alig bírta a roppant kincset elvonszolni.

— Csak siess, jól hajts! parancsolá Delike a kocsisnak. Holnap magam is indulok s mire oda érek, már látniok kell ajándékomat. Ámuljanak, bámuljanak, tárt karokkal fogadjanak.

No, ebben nem is volt hiba. A tündérkirályné olyan szívesen látta a jeles vendéget, hogy alig találta helyét. Külön kristály-palotát varázsolt elő Delike számára lakásul, lakomát pedig olyat csapott, hogy olyat még Mese-országban sem ettek, pedig ott már csak minden megvan, amit csak elképzelhet valaki.

Hát ez mind szép volt, jó volt, rendjén volt, de mégis hiányzott valami, azaz hogy valaki. Még pedig senki se más, mint Csudaszép Ibolyka, akit Delike magával akart vinni királyné-feleségül. Meg is kérdezte hát, hogy hol van és mikor indulhatnak?

— Biz' azt én meg nem mondhatom, felelé a tündérkirályné. Az én bohó lányom látott, mikor jöttél; s azt izeni, hogy a kertben vár téged egy virágnak a kelyhében, még pedig abban a virágében, melyhez hasonlónak lenni leánykának a legnagyobb dicséret. Három virágnál állhatsz meg s ha egyikben megleled, akkor el is megy hozzád; ha harmadszor is tévedsz, haza mehatsz egymagad, királynéd itt nem akad.

Delike meghökkent egy kicsit. Mert, mi tagadás benne? — a fejtörésnek nem igen volt barátja. De csak-hamar önhittén szólt:

— Fölösleges bujósdi! Csak szét nézek s mindjárt rátalálok.

Sietett a tündér-kertbe s a legelső virág, amely a szemébe ötlött, egy szép, magas napraforgó volt.

— Ott van, abban van. Nem is lehet máshol. Ugy illik, hogy mindig a napban ragyogjon.

Oda sietett a napraforgóhoz és lovgiasan térdet hajtva mondá:

— Itt vagyok, Csudaszép Ibolyka, megtaláltalak. Most tehát szállj le onnan a magasból!

A napraforgó kelyhéből vig kaczagással felelt egy tündérke:

— Tündér vagyok, de nem Csodaszép Ibolyka. Ám leszállok, ha ígéred, hogy elviszel királynénak.

— No persze! Ha nem te vagy Csodaszép Ibolyka, semmi közöm hozzád.

Kissé boszantotta azonban, hogy az első próba nem sikerült. No de még kétszer próbálhatja.

— Nem is lesz szükségem kétszeri találgatásra. Hiszen nagyon világos . . . hogy is nem jutott mindjárt eszembe? A rózsában köll keresnem, az a virágok királynője, csak az méltó ő hozzája.

Megszólította a rózsát, de ott is csak úgy járt, mint a napraforgónál. Most már megszeppent, mert már csak egyszer szabad próbálnia. Törte a fejét, hogyan értse azt, amit a tündér-királynő mondott; mert addig nem is igen gondolt rá; most meg azt vette észre, hogy nem érti egy csöppet sem.

— Ej mit! El nem hagyhat a szerencsém. Itt egész csoport virágot látok, lilium tulipán . . . köztök lesz bizonyosan!

Oda lépett s így szólott:

— Jöszte elő, Csodaszép Ibolyka! Mert itt vagy, jól tudom.

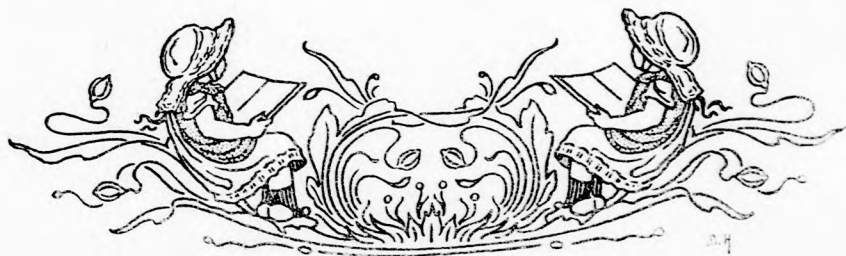
Minden virágból kibukkant egy-egy nevető tündér-fej s egyikök így szólt:

— Rosszul tudtad, Delike! Mi Csodaszép Ibolykának csak játszó társai vagyunk. Már többé nem keresheted, és

Ibolyka nem megy veled, mert nem álltad meg a próbát. Csak deli vagy és hiu, de az elméd fogyatékos és a szived is üres. Nézd amott az ibolyát: szerény, kedves. Mem hivalkodik, nem kíván pompázni, de illatával minden virágot fölülmul. Ott szendereg, akit meg köllött volna találnod. Most már szerencsés utat, itt hiába ögyelegsz, királynét nálunk nem kapsz.

Szégyenkezve, boszankodva sompolygott Delike haza. Otthon pedig az öreg Mese király, mikor megtudta a dolgot, így szólt:

— Már így bizony meg kell továbbra is maradnom a trónuson. Delike nem oda való és nem is lesz soha, ha megmarad hiunak és hivalkodónak, mert ez mindig üres fejnek és üres szívnek a biznysága.

AZ ÖREG JÓSZÁG.

— Beszélyke. —

RÖMMEL indult Jolánka utra Klára néniékhez. Ott fogja tölteni a születése napját és azon túl is még néhány hetet, a falusi jó levegőn.

Jolánka budapesti leányka volt. Nem voltak testvérei és, ami sokkal fájdalmasabb, édes anyja sem élt már. Atyja gyöngéden szerette, de bizony nem foglalkozhatott vele sokat, mert orvos volt, akinek egész nap abban kellett fáradnia, hogy másoknak, kicsinyeknek nagyoknak, a megromlott egészségét megint rendbe hozza. Jolánka tehát nagyon szívesen ment a néniékhez falura, kivált mert ott játszótársra is talált a néni fiában, Elemérben, aki csak fél évvel volt öregebb Jolánkánál. De épp ezért szerette Jolánka, mert a nagyobb fiuk mindjárt szörgyen vitézkednek. Így azonban Jolánka és Elemér igen jó pajtások voltak.

Valahányszor Jolánka a néniéknél időzött, Elemér mindig mutatott neki valami érdekes ujságot: hol egész sereg apró csibét, vagy mulatságosan biczegő apró kacsát, hol fiatal kutyuskát, hol meg egész tuczat kis malacot, mely mind visitott és fölkonkorkitva tartotta a farkinczáját.

Épp a születése napját megelőző este érkezett a néniékhez. Atyja elkísérte, de még az éjjeli vonattal haza utazott, mert hát még a Jolánka születése napján is voltak beteg emberek, akik rászorultak az orvos segítségére.

Reggeli után Jolánka és Elemér az ebédlőben tanácskoztak, hogy mitevők legyenek ezen az ünnep-napon; közben

vágyó pillantásokat vetettek a pohárszék felé, ahol tejhabos diós-torta pompázott.

— Mamácska sütötte, még pedig a te tiszteletedre, szólt Elemér. Délután sok vendégünk lesz: fiu, leány. Megüljük a születésed napját.

— Jaj de jó lesz! Nagyon szeretem a diós-tortát!

— Magam is. Bár csak már ozsona ideje volna, ugy-e? És nézd csak . . . czukros czifraságok is vannak a tortán . . . ha te talán nem szereted, majd nekem adod, ami neked jut.

— Csakhogy szeretem ám! Az a java.

No, hát így sem baj. Elemér nem volt torkos fiu. És mivel — mind hiába! — a tortára mégis csak várni kellett délutánig, Elemér így szólt:

— Most először is nézzük meg az ajándékot, melyet a Bibi cziczától kapsz.

— A Bibi cziczától? szólt Jolánka. Ugyan mi lehet az?

— Majd meglátod.

Amint kiléptek a tornácra, legelőször is az öreg Garas kutya jött eléjük és bizalmas barátsággal simult Elemérhez. Lát-szott, hogy nagyon jó pajtások, ámbár játszani már nem igen játszottak együtt, mert Garas kivénült a mulatozó kedvéből. De azért hűségesen követte nyomon kis gazdáját. Most is velök ment a konyhába, ahol Elemér egy nagy kosárhoz vezette Jolánkát. Abban feküdt a Bibi czicza két piczike cziczuskájával.

— Jaj de kedvesek! szólt Jolánka tapsolva.

— Ugy-e? És az egyik a tied. Választ-hatsz.

Elemér kivette a két kicsi macskát és bele tette a Jolánka kötényébe. Jolánka

nagy örömmel simogatta, dédelgette az apróságokat, mialatt a cicza mama nyugtalanul tekintgetett utánok. Nem sokára pedig haragosan pöfögni is kezdett a Bibi cicza, mert az öreg Garas kíváncsian szaglálgatta a kis ciczákat.

— Takarodjál, csuf vén kutya! kiáltá Jolánka.

— No, no! Ne bánts az én öreg Garasomat! védelmezte Elemér. Nem bántja ő a kis ciczákat.

— Mindegy! Nem szeretem az ilyen csunya öreg jószágot.

Elemér a békesség kedvéért kiküldte Garast, aztán tejet kértek a szakácsnétól s mulattak rajta, hogy a kis ciczák milyen ügyetlenül nyaldossák. Jolánka a hófehéret választotta a magáénak és mindjárt kötött is a nyakára szép kék szalagot.

Gyorsan telt az idő; ebéd után pedig Elemér azt ajánlotta, hogy sétáljanak ki a mezőre.

— Még ráérünk. Vendégeink csak ozsonna táján jönnek.

Kisétáltak s az öreg Garas hívás nélkül is utánok kullogott. Már künn voltak a mezőn, mikor Jolánka észre vette.

— No már megint velünk jön! Nem szeretem az ilyen öreg jószágot! Játszani sem lehet vele. Csak az szép és kedves, ami kicsike és fiatal: akár kutya, akár macska, akár ember.

— No, no! felelt Elemér nevetve. Az én mamám nem kicsike, nem is fiatal, mégis kedves.

— Az... az igaz, de otthon az én zongora-tanítóm szörnyen kiállhatatlan öreg ember. Még az ujjaimra is rákoppint, mikor rosszul ütöm meg a billentyűt.

Elemér, úgy látszik, nem tartotta ezt nagyon szörnyűségnek, mert jót nevetett rajta. Aztán odább sétáltak egészen a patakig.

— Jaj, de sok szép nefelejts! Szedek is magamnak szép bokrétát.

Elemér készségesen segített, amit Jolánka szívesen fogadott, mert nem volt könnyű hozzá férni a virághoz. Mély iszapon kellett átgázolni, vagy meredek partról lehajolni. Az öreg Garas, nem segíthetvén ebben a munkában, nem mesze leheveredett a fűbe és szunyókált.

Virág-szedés közben Jolánka jó messzire eltávolodott lefelé a patak mentén s Elemér egyszerre csak ijedt sikoltást hallott.

— No, mi a baj? kérdé és oda sietett.

— A kalapom! Jaj, a kalapom! Elviszi a víz! Ó! Mindjárt elsodorja!... Amint lehajoltam virág után, leesett a fejemről! Jaj, Elemér, mentsd meg! Hamar!

Elemér ezt szívesen megtette volna, de nem lehetett. Uszni nem tudott, a patak pedig mélyebb volt, hogysen bele gázolhatott volna. Ezt gyorsan meg is magyarázta.

— Akkor futnunk kell haza segítségért, szólt Jolánka izgatottan.

— Addig a kalap rég eluszott messzire, agyon is ázott.

— Ó jaj! Hát oda vesszen? És éppen ez az új kalapom! Tegnap kaptam apácskától születés-napi ajándokul! Ó Istenem!

Keserves sirásra fakadt s alig hallotta, hogy Elemér ezalatt már így kiáltott:

— Garas! Ide! Ugorj a vízbe, hozd ki! Apport!

A vizen uszó kalapra mutatott és Garas rögtön a vízbe ugrott. Egy-két percz múlva a kalap már ismét a Jolánka kezében volt.

Kissé vizes lett ugyan, de nagyobb kár nem esett benne.

— Jaj te jó öreg Garas! szólt Jolánka és megsimogatta a vitztől csurgó eb fejét. Ha itt nem vagy, ugyan szomorura vált volna a születés-napom ünnepe.

— Ugy-e? mondá Elemér elégedetten. Kár volt azt mondanod, hogy nem szereted.

— Nem is mondom többé. Dehogyan mondom! Oktalan beszéd volt. Játékra persze a kicsiny és fiatal való, de ahol igazi szükségben segítségre szorulunk, ott csak az öreg áll helyt. Menjünk haza! Gyere, kedves öreg Garas! A torta-porciómnak te kapod a felét!

M E R E N G É S.

*E széles ablakban
Ülök és merengek;
A lombtalan ágak
Alattam remegnek.*

*A szél rázogatja
S szinte bele fázna;
A házak tetején
Már varjak tanyáznak.*

*Hideg van, itt a tél,
És a hó egyre hull —
Én meg itt álmodom
A messze tavaszrul.*

AZ IDŐ-JÓS ÉS TÁRSA.

SOK tréfás történetet mond el a hagyomány nagy királyunkról, *Mátyásról*. Az is, melyet most el fogok mondani, bölcs és igazságos voltáról tanuskodik.

— Milyen időt jósol kegyelmed mára, *Galeotti* mester? Kiadhatjuk-e a parancsot vad-disznó vadászatra, hogy megszabadul-

junk egy időre gondjainktól? Bár a föllegek gyorsan repülnek és a nap is süt: kegyelmed tanácsa nélkül mégsem indulunk el.

Igy szólt *Mátyás* király az ő kedvelt csillagászához, a nagyhirű *Galeotti*hoz, fölkeresve őt vizsgáló-tornyában.

Galeotti mester szép szál magas aggasztán volt. Hosszu, vörös köntöse bokáig ért

MÁTYÁS KIRÁLY ÉS GALEOTTI MESTER.

és arany övén a zodiacus (az állatok képéből alkotott csillagászati ég-öv) jelei voltak drága-kövekből kirakva. Hosszu tekintettel pillantott végig a könyvekkel megrakott asztalokon és polczokon, aztán kiválasztva a legnagyobb könyvet, így szólt:

— Ha királyi fölséged hajlandó egy pillanatig várakozni, rögtön felelek.

Azután föltette nagy pápaszemét és szobája erkélyéről vizsgálgatta az eget.

Válasza kedvező volt: egyrészt, mert a király vadászni akarván, nem szeretett neki ellenmondani; másrészt, mert testének hosszas pihenése után ő is jobb szerette a vadat üzni, mint az eget vizsgálgatni a vár falai közt.

Egy óra múltán a fölvonó hid dühögött a lovak patái alatt. Kürt hangja zavarta fel az erdők esőndjét. Ekkor a király így szólt kíséretéhez:

— Vitézek! Kaptátok fel a lándsát, mert a vad-kannak nyomában vagyunk! A kutyákat pedig eresszétek szabadon! S most előre szent Hubertus*) nevében!

A vadászat hevében a király és Galeotti mester valamikép elszakadtak a kísérettől. Az uton egy juhász-emberrel találkoztak, aki számár-háton haza felé igyekezett éppen. A juhász megpillantván a királyt, ezt föl ismeré, paripájáról lepattant, süvegét megemelte és így szólt:

— Felsőges uram, ha követni tanácsomat hajlandó vagy, huzódjál az ut mentén lévő kunyhóba, mert nagy vihar van készülöben és nincs idő a vár-palotába vissza térni.

Galeotti mester méltatlankodva felelt:

— Azt hiszed, király ő felsége hallgat rád? Az idő megjövendölése az én tudományom. Semmi szükség rád! Lódulj innen s máskor ne avatkozzál az ilyen dolgokba! Azután a királyhoz fordulva, így szólt: Folytassuk a vadászatot, felsőges királyom s ne hallgassunk erre az ostoba parasztra!

Ezzel a vadászok az erdőbe mélyedtek. Vad fürgeteg kerekedett, czikázott a vilám, zengett az ég s nehéz csöppekben kezdett zuhogni a zápor. A király és Galeotti mester alig tarthatták vissza megbokrosodott lovaikat. Nagy örömeikre a véletlen a juhász kunyhója elé vitte őket, ahová nagy sietve bemenekültek. A juhász hamarosan tüzet gyújtott. A bőrig ázott király Galeotti mesterrel együtt ott melengette magát.

— Kitől tanultad az idő-jóslás mesteriségét? kérdé a király a juhászt. Hogyan láttad előre a vihart?

— Felsőges uram, nem magamtól tudom én ezt, hanem a számaram mondja meg mindig előre a rossz időt. Ha a közeledő vihart megérezzi, az első lábaival kapálózni kezd, ordit és szaporán billegteti a füleit. Ilyenkor, ha a mezőn vagyok, haza felé sietek; még sohasem csalt meg ez az én hű állatom.

*) A vadászok védő-szentje.

Hogy a király ezt a magyarázatot hallotta, elnevette magát s így szólt, gunyos pillantást vetve a mérges Galeottira:

— No Galeotti mester, kegyelmednek ugyancsak fürcsa jós-társa van. Hanem máskor vigyázzon magára, mert könnyen megeshetik, hogy ha a számár ilyen megbízható időjós, az időjós majd számárrá válik!

Morlin Ervin.

SAS A CSAPÓ-VASBAN.

(Képpel a czímlapon.)

RITKA szép sas-madarat láttam egy jó barátomnál, kit vidéki birtokán meglátogattam. Tágas, nagy kalitkában gubbaszkodva busult elveszett szabadsága után.

Gratuláltam barátomnak, hogy ilyen hatalmas példányt elevenen tudott zsákmányul ejteni.

— Bizonyosan a szárnyán lőtted meg s nem birt elröpülni.

— Semmi érdemem sincs benne, hogy zsákmányul esett. Nem lőtt rá senki. A földön pusztá kézzel fogtuk meg a vigyázatlan ragadozó-madarat.

Elmondta aztán a rabbá lett sas történetét.

Sok róka garázdálkodott a környéken. Kipusztulásuk végett barátom csapó-vasat helyezett el a mező alkalmas pontján és minden nap kísértált oda, hogy az eredményt lássa. Nem csekély volt a bámulata, mikor egy napon azt látta, hogy a csapó-vas fogott is zsákmányt, csak hogy nem rókát, hanem sas-madarat.

Hogyan fogózott meg a hatalmas szárnyas rabló-madár a földön, biztosan senki sem tudhatja. Alkalmasint nyulra csapott le hirtelen nagy erővel a magasból és zsákmányát eltévesztve, véletlenül a nyitott csapó-vasba szállt, a vas összezsapódott és a sas meg volt fogva.

Szemein meglátszott nagy kinja, rémülete, de szárnyaival nem igen csapkodott, bizonyosan azért, mert minden mozdulat még növelte fájdalmát. A csapó-vas éles fogai

ugyanis mélyen bele vágódtak a sas lábába úgy, hogy csontja is törött.

Könnyű volt elfogni és a házba vinni, a nagy ketreczbe zárni. E közben észre vették, hogy a fél lába össze van zuzva. Barátom elhatározta, hogy meggyógyíttatja. Érdekes volt nézni, hogy a hatalmas erejű madár ekkor miképpen viselkedett. Azt hitték, nehezen fognak vele birkó, iszonyúan fog csapkodni, vergődni, mert a törött csontok össze igazítása nagyon fájdalmas műtétel. A sas azonban, mint ha tudta volna, hogy javát akarják, nagy nyugalommal tűrte a műtétet. Sérült lába szerencsésen meg is gyógyult.

Most már persze alkalmasint azt szeretné, hogyha meggyógyították, bocsássák szabadon is. De ez az ohajtása nem igen fog teljesülni. Mert a sas a mesékben mint büszke madár- király szerepel ugyan, de a valóságban biz' ő gonosz, kártékony rabló-madár és így nem is számíthat kegyelemre.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LI. köt. 21-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Hajdu megye.

Helyesen fejtették meg: Rigó Dezső, Hana Mariska, Schwarz József és Béla, Török Adolf, Angermayer Béla, Mérey Ágosta, Weisz Erzsike, Moesz Ilonka, Stiegler Lajos, Vadas Zoltán, Kövesi Rudi, Bolyó Pálma és Károly, Luchkovicz Imre, Blahuoka Laci, Sternberg Anna, Schoedl Micsike, Hollaky Ferencz, Pirnitzer testvérek, Glöckner Vilma, ifj. Jákó János, Grubits Mariska, Lipták Irénke, Gaszner Ilike, Bakos Erzsike, Ilona és Palika, Drottner Elemér, Császár Ferencz (írj vonalozott papiroson, amíg nem tudsz egyenes sort vetni! F. b.), Harkányi Sándor, Almássy Anna, Müller Henrika, Tyroler Lujza, Novák Sára és Lili, Klopstock Tekla, Salzberger Lujza, Dobrovits Margit, Kégl Pista és Gyuri, Szládecsek István, Baudiss Gusztó, Mándy B. (a keresztnévedet »Baba«-nak olvastam; de ilyen keresztnév nincs, várom tehát a helyes aláírást. F. b.), Gerő Ottó, Sugár Kálmán, Nagykovácsi óvoda, Bogyay Ernő, Alexy Elza, Szentiványi Carla, Krausz Géza, Katz Zoltán, Szilvássy Erzsébet, Kalher Győző, Herczeg Ilona és Albert, Farkas Iluska, Mariska és Laci, Graefl Paula és

Márta, Hardt-Stummer Betti, Przybilla Jenő (az év végén természetesen minden megfejtés, még az utólagosan érkezett is, számít a kisorsolásnál. F. b.), Piek Marczel, Gervay Erzsike Mariska és Mike, Rúszt Zoltán, Tezsár Gyuri, Hlovay Lajos, Krivány Laci és Dini, Lammer Emil, Markovics Aladár és Fischer Béla, Lám Miczi és Nelli, Szitányi Matild, Glückseel Irénke és Rajnárdka, Angyal Irma, Diémár Kálmán, Irinyi Szaboles és Csaba, Weisz Ödön és Anikó, Piller Géza, Fleischmann Erzsike, Seidler Ida és Gizella, Kazy Livia, ifj. Körösi Károly, Okolicsányi Marcsa, Barakonyi Erzsike, Matuška Miklós, Lőrinczy Mariska, Hieronymi Mária, Payr Hugó, Kleinschmitz Mariska, Kremzír Alice, Edith, Alma és Ernő, Kain Albert, Vágó János, Lukács Ottó és Nándor, Dörgö Mariska, Gaál Ilonka és Ödön, Büttner Irmuska, Irsák Irén, Pető Iluska, Botka Andor és Lajos, Heller László, Schwarz Magda, ifj. Münnich Aurél, Rétay Vilma és Miczi, Polchy Irén, Lányi Rozika, Heszke Irmus, Somogyi Margit és Jolán, Andreánszky Klára és István, Danielisz Jenő, Westter Malvine, Záborszky Mariska és Dezső, Herendi Böske, Graner Márta és Stefi, Móser Margit, Aranyossy Aranka és Pista, Kreibik Sándor.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertesek lettek Schwarz József és Béla, Budapestben, kiknek a jutalomkönyvet (»A természet három országa«, írta Martin, a magyar ifjúság számára, különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta dr. Dulácska Géza, 32 táblán 262 színes képpel és fametszetekkel, színes kemény táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

A »Kis Lap« LI. köt. 20-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Okolicsányi Marcsa, ifj. Körösi Károly, Szitányi Matild, Simon Béla, Lányi Rozika, Büttner Irmuska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Andrejkovics Róbert. Az albino: a fehérbaju, piros-szemű ember, voltaképpen csak tökéletlen teremtés, mint a vakon vagy siketnémán született, s nem külön népfaj. Albino-voltának oka s eszerint magyarázata is van, de ennek alapos megértésére »1-ső elemista« még nem képes. — Török Adolf. Melyik az a kérdés, melyet magad sem értesz? Ismételned köll válaszodban, amit már említettél, mivel anyni levél foglalatára nem emlékezhetem. — Hana Mariska. Ha ezt a rovatot figyelmesen olvasnád: lehetetlen, hogy olyan sorokat intéztél volna hozzám, mint amilyeneket fölled vettem. — Lányi Rozika. Ha akit föl-szólitottál, irni nem akar, én nem szoríthatom rá. Vagy talán még nem is írtál neki s tőle vársz levelet? Ez esetben a mulasztás hibája a tied. — Wolf Elza és Győző. Nem csak ti vagy-

tok az én nagy »kis olvasóim«. — **Bérényi Irimi.** Az 1-őben hibásan írott név csusszant be: *Olympus*. Ennek a neve *Olympus*. A 2-ik és 3-ik már megjelent. A 4-ik nem járatos elnevezés. Ismerünk *Rákóczy nótáját*, de külön *Zrinyi dalát* nem. Az 5-re azt üzenem, hogy olvasó-társaid még nem ismerhetik a magyar regény-irodalmat. Az elsőt, megjavítva, szívesen közlöm. — **Podhradszky Kálmán.** A kiadó-hivatal eljár benne. Leveledet mindig *Forgó bácsinak* címezd. — **Esterházy Erzsébetke.** A versikéd első szaka nem is rossz. De annál gyöngébb a harmadik. Az egészből azt látom, hogy ha majdan megismerkedel a vers-írás szabályaival, közölhetőt is fogsz írni. A levélben nem volt pénz vagy pénzértékű levél-bélyeg. — **Pintér Pál.** Az előző üzenet neked is szól. — **Moser Margit.** Nem sokára teljesül kívánságod. — **Simó Tivadar és Lajos.** Jól esik olvasnom, hogy annyira megszerettétek a »*Kis Lap*«-ot. — **Tichy Kálmán.** Nem, fiacskám. Azt én nem mondhatom meg, különben méltán érne a szerénytelenség vádja. Beérem egyszer mindenkorra azzal a jó kívánságoddal, hogy: »egészséges legyen kedves Forgó bácsi míg csak él.« Ujabb rajzocs-kád is sikerült. — **Biehn Matild.** Kedves, meleg soraidat közöltem a beteg baba édes anyjával. — **Neményi testvérek.** Erzsike arcvonásai nem változtak meg, de tollvonásai annál inkább. Milyen kiforrott írás! Szinte férfias. Annál gyermetegebb gömbölyűségben mosolyognak felém a kerek Bertácska kerek betűi. A kétegy levélke foglalata örömmre szolgált. — **Herczeg tstv.** Afféle legenda csak meglevő várhoz fűződik hozzá. De gondolkodom rajta, hogyan lehetne mégis besegíteni a »*Kis Lap*«-ba. — **Weszter Malvina.** Szeretettel fogadom azt a hűséges kis olvasót, aki régi hűséges kis olvasómnak a leánykája. — **Jacobi Erzsike.** Besoroztam. — **Dobrovits Margit.** A bélyegek nem voltak benne levelkédben. — **Schoedl Miczike.** A »beteg babának« szánt adományt leggyorsabb posta-utalvánnyal küldeni. — **Mihály Pista, Gaáll Gyuri, Seethal Elma, Vosztrín Imre.** A »*Rabszolga-vásár*« nem sokára megjelen. amiről a »*Kis Lap*« külön is meg fog emlékezni annak idején. — **Mándy testv.** Ez aztán a bőséges és szíves meghívás. Ha nem jutott az őszi gyenge kukoriczából, legyen legalább részem a disznó-torban. Hejh! El is mennék én szívesen, mert a jóízű kolbásznál még kedvesebb nekem az a meleg és boldog családi élet, melynek ölen nevedektek. De hát én rabszolga vagyok, még pedig éppen a tietek; azé a sok-sok gyermeké, aki várva-várja, lesve-lesi a »*Kis Lap*« megjelenését. A »Baba« anyakönyvileg mi névről ért? Mert ezen a néven, amely bizalmas körben helyén való, a nyilvánosság előtt meg nem nevezhetem. Mindnyájatokat köszöntelek. — **Fuchs Lilly.** Mi oka lehet annak, hogy szeretetreméltó soraid alól mamád a családi nevedet kitörülte? — **Günther testv.** Az aranyos Hildike csak tovább is gyara-

podjék. El is várom, hogy mihelyest tollal banni fog tudni, ő is ir nekem levélkét. — **Bogyay Ernő.** Jobb volna a feladványt a maga teljes szabatoságában beküldened. — **Schwarz Magda.** Boldog kis lány, aki azért kapsz apától krajezárkákat, amért a tejet megiszod. Veled egykorásu sok szegény leányka van, aki bizony ingyen is meginná a tejeckét, csak jutna neki! — **Krausz testv.** Honnan ismeritek ti a kis beteg nevét? De csak gondoltátok tán annak? Mert nem az ám. A szegény szülék kedvéért nem is árulhatom el. — **Küszler testv.** Más az írói álnév, és más a családi becéző név. Ha csak a nyeres végett küldtök be megfajtást s nem azért az elégtételért, hogy a kicsi fejtőró munka nektek is sikerült, inkább be se küldjétek. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉST ÓHAJT:

Salzberger Lujza (F.-Navajócz, u. p. Nagy-Bélicz)
Salzberger testvérekkel.

ROVÁS.

B. Ö. poczás levelét nem veszem figyelembe.
F. b.

JÓ SZIV.

A beteg kis babának: *Zipernowsky* Ilona gyűjtése 3 frt 30 kr., (Egyes adakozók: papa 1 frt, mama 1 frt, nagymama 50 kr., a jótékony cserép malacz 30 kr.) *Sziklay* Zsuzsika 3 frt 50 kr., Ifj. *Boróczy* Lajos gyűjtése 2 frt., 50 kr., *Kazy* Livia 2 frt., *Langheim* Miczi 1 frt., *Günther* testv. 1 frt., *Katz* Erzsike, Zoltán és Kornél 1 frt 50 kr., *Dvorzsák* Katicza 50 kr., *Schröder* Laura és Eta 50 kr., *Freyler* Edithke 50 kr., *Kálvin* Erzsi 50 kr., *Slachta* Margit 50 kr., *Knirsch* Gusztáv 1 frt., *Kornstein* Edith és Irén 1 frt., *Jacobi* Erzsike 1 frt., *Kain* Mariska 1 frt., *Köpes* Jancsi 1 frt., *Fáy* Ilonka 1 frt., *Schwarz* Magda 1 frt., *Lilly* 1 frt., *Pollak* Irénke, Lilike és Alfréd 50 kr., *Grubits* Mariska 50 kr., *Latinovits* Józsi 50 kr., *Herczeg* Ilonka és Albert 50 kr., *Steer* Annuska 50 kr., *Grünhut* Lucy és Elza 2 frt., *Szmrecsányi* Imre 1 frt 50 kr., *Ettlin* Mélanie 50 kr., *N. N.* 5 kr., *Schlichter* testv. 2 frt 50 kr., *Markusz* Anna 30 kr., *Szilágyi* Szilárdka 50 kr., *Záborszky* Pistike 50 kr., *Krausz* Juliska és Miklós 60 kr., *Esterházy* Erzsébet 50 kr., *Abrahám* Adrienne 52 kr., *Reindl* Jolán 1 frt., *Frideczky* Marcsika 1 frt., *Jármay* Zoltán 1 frt., *Szitányi* Matild 1 frt. 50 kr., *Pető* Iluska 2 frt. 20 kr. *Összesen, a m. heti kimutatással: 72 frt 74 kr.*

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.